

Noves o interessants citacions de coleòpters per al Parc Natural del Montseny i per a la península Ibèrica (Coleoptera) (4a nota)¹

Amador Viñolas

Josep Muñoz

Joaquim Soler

Museu de Ciències Naturals de Barcelona

Passeig Picasso, s/n. 08003 Barcelona

av.rodama@gmail.com

Manuscrit rebut l'octubre de 2011

Resum

En aquest article es fa referència a 73 espècies pertanyents a 29 famílies de coleòpters. Deu són noves per a la península Ibèrica, d'altres són segones o terceres cites per a la península Ibèrica i la resta o són noves per a Catalunya o tenen un gran interès faunístic per a la Península. Una gran part dels exemplars pertanyen al material recol·lectat, durant tres anys, al Parc Natural del Montseny (Barcelona, Girona) dins de l'estudi «Biodiversitat de coleòpters com a bioindicadors de l'estat de conservació dels boscos». Aquest material es complementa amb el recol·lectat durant els estudis fets en el Parc Natural del Cadí-Moixeró (Lleida, Girona), en el Parc Natural de Collserola (Barcelona) i en el Paratge Natural de l'Albera (Girona), dins l'àmbit de l'estudi de la biodiversitat de coleòpters d'aquestes àrees. També s'han afegit altres exemplars interessants capturats en campanyes esporàdiques. De cada espècie es relaciona el material estudiat, se'n dona la distribució i se'n comenta la biologia.

Paraules clau: Coleoptera; noves citacions; Parc Natural del Montseny; Catalunya; península Ibèrica.

Abstract. *New or interesting records of beetles for the Montseny Natural Park and Iberian Peninsula (Coleoptera) (4th note)*

We report 73 species belonging to 29 beetle families. Ten of them are new for the Iberian Peninsula, others are second or third records for the Iberian Peninsula and the rest are new for Catalonia or have a great faunistic interest for the Peninsula. Many of the specimens belong to the material collected during three years at the Montseny Natural Park (Barce-

1. Estudi finançat per la Diputació de Girona dins del projecte «Biodiversitat de coleòpters en el Parc Natural del Montseny com a indicadors de l'estat dels boscos».

lona, Girona) within the study «Biodiversity beetles as bioindicators of the state of conservation of forests». This material is complemented with other specimens collected at the Cadí-Moixeró Natural Park (Lleida, Girona), at Collserola Natural Park (Barcelona) and at «Paratge Natural de l'Albera» (Girona), within the scope of the study of biodiversity of these areas. We have also added other interesting specimens captured in sporadic campaigns at other sites. For each species studied material is related, its distribution is given and biology discussed.

Keywords: Coleoptera; new records; Montseny Natural Park; Catalonia; Iberian Peninsula.

Introducció

Aquesta és la quarta nota sobre els coleòpters recol·lectats en les campanyes realitzades, durant tres anys (2008-2010), en el marc del projecte «Biodiversitat de coleòpters com a bioindicadors de l'estat de conservació dels boscos», en el Parc Natural del Montseny (Viñolas et al., 2008, 2009, 2010). Aprofitem l'ocasió per afegir també algunes captures fetes al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac i al Parc Natural de Collserola, tots dos a Barcelona; al Parc Natural del Cadí-Moixeró, entre Barcelona i Lleida, i al Paratge Natural de l'Albera, a Girona.

S'han estudiat 417 exemplars, amb un total de 73 espècies de 29 famílies. Deu de les espècies són noves per a la península Ibèrica: *Acalles camelus* (Fabricius, 1792), *Aspidiphorus lareyniei* (Jacquelin du Val, 1859), *Arthrolips fasciata* (Erichson, 1842), *Lasiorrhynchites cavifrons* (Gyllenhal, 1833), *Leptophloeus hypobori* (Perris, 1855), *Liocyrtusa vittata* (Curtis, 1840), *Anaspis (Nassipa) costai* (Emery, 1876), *Rhinusa asellus* (Gravenhorst, 1807), *Stenurella sennii* (Sama, 2002) i *Ulorhinus bilineatus* (Germar, 1819). Moltes altres són noves per a Catalunya o són interessants perquè hi ha molt poques cites ibèriques. També s'ha de destacar que 44 espècies són saproxilòfagues i 11 xilòfagues, el que fa augmentar el seu interès com a bioindicadors de l'estat de conservació i maduresa dels boscos. Dues d'aquestes espècies ja havien estat tractades en les notes anteriors, però degut al seu interès hi afegim noves cites.

En la figura 1 s'indica la localització de les diferents parcel·les d'estudi dins l'àrea del Parc Natural del Montseny. En la taula 1 es relacionen aquestes parcel·les, amb indicació de la coberta arbòria dominant. En la taula 2 es relacionen totes les espècies tractades, per ordre alfabètic, indicant la seva categoria com a bioindicadora i la seva alimentació.

Per a l'ordenació de les famílies, subfamílies i tribus s'ha seguit el treball de Bouchard et al. (2011). De cada espècie es relacionen els exemplars estudiats, es comenta la seva àrea de distribució així com la seva presència a la península Ibèrica i a Catalunya. També, si es coneix, se'n dona la biologia.

Figura 1. Situació de les parcel·les d'estudi, segons la taula 1, dins l'àrea del Parc Natural del Montseny.

Relació d'espècies

Família Carabidae Latreille, 1802

Subfamília Harpalinae Bonelli, 1810

Tribu Lebiini Bonelli, 1810

Pseudomasoreus canigouensis (Fairmaire & Laboulbène, 1854)

Material estudiat. 25 ex.: 19 ex. «9-VIII-2009, 18-VIII-209 i 13-IX-2009, 31TCG7787, Bosc de Bentanacs, Cercs, Lleida, berlese *in situ*»; 2 ex. «22-V-2009, 31TDG5026, Sant Bernat, Montseny, Barcelona, amb berlese laboratori»; 1 ex. «20-VIII-2010, 31TDG5026, Sant Bernat, Montseny, Barcelona, amb parany de caiguda»; 2 ex. «20-VIII/15-IX-2011, 31TDF2305, Turó de Balasc, Barcelona, amb berlese *in situ*»; 1 ex. «25-VIII-2011, 31T DG3349, Vespella-Gurb, Barcelona, R. Macià leg., amb parany de llum U.V.».

Espècie coneguda de la Mediterrània occidental, a Catalunya s'havia citat de sis localitats, dues d'elles dins l'àrea del Montseny (Viñolas et al., 2010), a les quals sumem la de Cers en l'extrem occidental del Parc Natural del Cadí-Moixeró i la del turó de Balasc, situat en l'àrea de reserva integral del Parc Natural de Collserola.

Taula 1. Llistat de les parcel·les d'estudi en els tres parcs naturals, amb indicació de la situació geogràfica i la principal coberta arbòria. La situació de les parcel·les dins l'àrea del Parc Natural del Montseny s'indica en la figura 1.

n.	Parcel·la	Ajuntament	Província	UTM 31T	Principal coberta arbòria
Parc Natural del Montseny					
1	Bac de la Riba	Viladrau	Girona	DG4732	roureda
2	Can Bernat	Riells i Viabrea	Girona	DG5826	alzinar
3	Can Lleonat	Fogars de Montclús	Barcelona	DG5524	bosc de ribera
4	Can Torrent	Arbúcies	Girona	DG5927	roureda
5	caseta d'en Rabat	Arbúcies	Girona	DG5829	alzinar
6	coll de Te	Arbúcies	Girona	DG5527	fageda
7	coll Sesferres	Montseny	Barcelona	DG5228	alzinar i fageda
8	collet de Can Romualdo	Arbúcies	Girona	DG5827	roureda
9	corrals de Perarnau	Riells i Viabrea	Girona	DG5826	alzinar i pineda
10	els Vimeners	Riells i Viabrea	Barcelona	DG5625	fageda
11	Fontmartina	Fogars de Montclús	Barcelona	DG5223	alzinar
12	la Castanya	el Brull	Barcelona	DG4625	bosc de ribera
13	l'Afrau	Arbúcies	Girona	DG5531	sureda
14	Nou Branques	Viladrau	Girona	DG4931	castanyeda
15	pantà de Santa Fe	Fogars de Montclús	Barcelona	DG5524	fageda
16	pont de Masvidal	Viladrau	Girona	DG4634	bosc de ribera
17	Riells	Riells i Viabrea	Girona	DG5925	bosc de ribera
18	Sant Bernat	Montseny	Barcelona	DG5026	alzinar
19	Sant Marçal	Montseny	Barcelona	DG5127	roureda
20	sot de Penyacans	Fogars de Montclús	Barcelona	DG5423	avetosa
Parc Natural de Collserola					
	turó de Balasc	Barcelona	Barcelona	DG3349	pi blanc i alzina
Parc Natural del Cadí-Moixeró					
	bosc de Bentanacs	Cercs	Lleida	CG7787	pi roig i roure
Paratge Natural de l'Albera					
	l'Albera	la Jonquera	Girona	DG9799	bosc mixt (verns, alzines, aurons)

Coleòpter predador de larves de *Curculio* sp. Els paranyes del bosc de Bentanacs estaven situats en la vorera d'una pineda de pi roig al costat d'una roureda i en el turó de Balasc en una àrea amb pi blanc i alzina. En el bosc de Bentanacs s'ha capturat el *Curculio nucum* Linnaeus, 1758, i en el turó de Balasc el *Curculio glandium* Linnaeus, 1758. (vegeu pàg. 5 o 8)

Família Leiodidae Fleming, 1821

Subfamília Leiodinae

Tribu Agathidiini Westwood, 1838

Agathidium (Neoceble) nigripenne (Fabricius, 1792)

Material estudiat. 1 ex. «13-VIII-2009, 31TDG5127, Sant Marçal, Montseny, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol».

Espècie amb una àmplia distribució europea i no citada de la Península en el catàleg paleàrtic (Perreau, 2004). Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009) la citen de la serra de Cebollera (La Rioja), i la del Montseny és la primera per a Catalunya.

Element micòfag, sembla que s'alimenta dels fongs que ataquen la fusta morta de frondoses i coníferes. En la serra de Cebollera es va capturar en una roureda i en una fageda; en el Montseny, en una roureda.

Anisotoma humeralis (Fabricius, 1792)

Material estudiat. 13 ex.: 2 ex. «3-VII-2009 i 18-VII-2009, 31TDG5625, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 2 ex. «1-V-2010, 31TDG5925, Riells, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 7 ex. «1-V-2010, 29-V-2010 i 10-VII-2010, 31TDG4733, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «29-V-2010, 31TDG5026, Sant Bernat, Montseny, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «24-VII-2010, 31TDG5223, Fontmartina, Fogars de Montclús, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol».

Com l'espècie anterior, té una àmplia distribució europea; també per l'Àsia Menor i la regió neàrtica; no citada de la Península en el catàleg paleàrtic (Perreau, 2004). Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009) la citen de la serra de Cebollera (La Rioja), i són les del Montseny les primeres per a Catalunya.

Fungívor que es localitza en la fusta en descomposició. En la serra de Cebollera es va capturar en boscos de roure, faig i pi; en el Montseny, en bosc de ribera, faig, roure i alzina.

Anisotoma orbicularis (Herbst, 1792)

Material estudiat. 4 ex.: 1 ex. «4-VII-2009, 31TDG5628, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «8-VIII-2009, 31TDG4734, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 2 ex. «19-VI-2010, 31TDG5926, Riells, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Tauleta 2. Llistat de les espècies tractades per ordre alfabètic, amb indicació del model (X = xilòfag; SX = saproxilòfag) i els hàbits alimentaris.

Espècie	Model	Hàbits alimentaris
<i>Abdera quadrifasciata</i>	SX	saproxílic en caducifolis
<i>Acalles camelus</i>	X	en branquillons de roure
<i>Acalles misellus</i>	X	en branquillons de roure
<i>Acalles pulchellus</i>	X	en branquillons de roure
<i>Acalloccrates minutesquamosus</i>	X	desconegut (podria ser teix o ginebró)
<i>Agathidium (Neoceble) nigripenne</i>	SX	micòfag
<i>Amphotis marginata</i>		fongs i sàvia fermentada de caducifolis, l'adult mirmecòfil
<i>Anaspis (Anaspis) lurida</i>		fongs epífits i líquens d'arbres
<i>Anaspis (Nassipa) costai</i>	X	polífag, en branquillons d'arbres caducifolis
<i>Anastrangalia reyi</i>	X	<i>Pinus</i> i <i>Picea</i>
<i>Anisotoma humeralis</i>	SX	fungívor
<i>Anisotoma orbicularis</i>	SX	micòfag
<i>Antherophagus similis</i>		en nius de <i>Bombus</i>
<i>Arthrolips fasciata</i>		detritívor
<i>Aspidiphorus lareyniei</i>		espores de fongs
<i>Aulonothroscus brevicollis</i>	SX	en fongs en fusta podrida
<i>Berginus tamarisci</i>		probablement polinífag
<i>Colobicus hirtus</i>	SX	predador sota escorces amb floridures i fongs
<i>Coloracalles humerosus</i>	X	polífag, en fusta morta de frondoses
<i>Conopalpus brevicollis</i>	SX	en roures i faigs morts
<i>Cryptocephalus imperialis</i>		fitòfag, en <i>Quercus</i> , <i>Corylus</i> i <i>Betula</i>
<i>Cryptolestes fractipennis</i>		predador sota escorces
<i>Denticollis linearis</i>	SX	en la base podrida de frondoses
<i>Diacanthous undulatus</i>	SX	en <i>Picea</i> , <i>Abies</i> i <i>Fagus</i> molt podrits
<i>Dissoleucas niveirostris</i>	SX	en fusta de caducifolis amb fongs
<i>Enedreytes sepicola</i>	SX	en roures i faigs
<i>Eulagius filicornis</i>	SX	micòfag
<i>Hylis simonae</i>	SX	saproxílic en caducifolis
<i>Ischnomera cyanea</i>	X	en caducifolis (molt polífaga)
<i>Isorhipis melasoides</i>	SX	saproxílic en caducifolis
<i>Labidostomis humeralis</i>		fitòfag, en <i>Salix</i> i <i>Corylus</i>
<i>Lasiorhynchites cavifrons</i>		fitòfag, en roures
<i>Leiodes brunnea</i>	SX	micòfag
<i>Leptophloeus hypobori</i>		predador sota escorces

Taulla 2 (*Continuació*). Llistat de les espècies tractades per ordre alfabètic, amb indicació del model (X = xilòfag; SX = saproxilòfag) i els hàbits alimentaris.

Espècie	Model	Hàbits alimentaris
<i>Liocytusa vittata</i>	SX	micòfag
<i>Lissodema denticolle</i>		predador de larves de escoltíds
<i>Litargus (Alitargus) balteatus</i>	SX	fungívor
<i>Litargus (Litargosoma) coloratus</i>	SX	micòfag
<i>Litargus (Litargus) connexus</i>	SX	micòfag
<i>Marolia variegata</i>	SX	saproxílic, en caducifolis
<i>Microrhagus pygmaeus</i>	SX	en faig i probablement en roure molt podrit
<i>Mordellochroa abdominalis</i>	SX	en fusta podrida de caducifolis, principalment de faig
<i>Mycetina cruciata</i>	SX	en fongs
<i>Mycetophagus (Parilendus) quadriguttatus</i>	SX	micòfag
<i>Mycetophagus (Ulolendus) atomarius</i>	SX	micòfag
<i>Nematodes filum</i>	SX	polífag, en fusta molt podrida de caducifolis
<i>Nemognatha chrysomelina</i>		paràsit d'àpids solitaris
<i>Nycteus meridionalis</i>	SX	micòfag
<i>Ogmoderes angusticollis</i>	SX	predador de bostríquids en <i>Quercus</i>
<i>Orchesia (Clinocara) undulata</i>	SX	fongs en fusta molt descomposta de frondoses
<i>Osphya bipunctata</i>	SX	saproxílic en <i>Acer</i>
<i>Oxylaemus cylindricus</i>	SX	predador d'escoltíds en roures vells
<i>Pedostrangalia revestita</i>	X	en troncs vells de <i>Quercus</i> , <i>Fagus</i> , <i>Ulmus</i> , etc.
<i>Phloiotrya tenuis</i>	SX	en fusta molt podrida de faig i roure
<i>Platystomos albinus</i>	SX	en fusta descomposta de caducifolis amb fongs
<i>Pseudomasoreus canigoulensis</i>		predador de larves de <i>Curculio</i> sp.
<i>Pseudosphegistes cinereus</i>	X	en <i>Quercus</i>
<i>Rhaphitropis oxyacanthae</i>	SX	faig
<i>Rhinusa asellus</i>		en <i>Verbascum</i>
<i>Serica brunnea</i>		rizòfag
<i>Silvanoprus fagi</i>		detritívor i micòfag
<i>Sphindus dubius</i>		espores de fongs
<i>Stenagostus rhombeus</i>	SX	predador en fusta molt podrida de <i>Quercus</i> i <i>Fagus</i>

Taula 2 (*Continuació*). Llistat de les espècies tractades per ordre alfabètic, amb indicació del model (X = xilòfag; SX = saproxilòfag) i els hàbits alimentaris.

Espècie	Model	Hàbits alimentaris
<i>Stenurella sennii</i>	X	desconeguda, trobada en rouredes o fagedes
<i>Synchita variegata</i>	SX	micelis de fongs lignícoles
<i>Triplax lepida</i>	SX	micòfag
<i>Triplax rufipes</i>	SX	micòfag
<i>Trixagus carinifrons</i>	SX	micòfag en fusta podrida
<i>Trixagus dermestoides</i>	SX	en fongs en arrels i en fusta podrida
<i>Trixagus leseigneuri</i>	SX	micòfag en fusta podrida
<i>Trixagus rougeti</i>	SX	mal coneguda, probablement en fongs
<i>Tropideres albirostris</i>	SX	fusta descomposta de roure i faig amb fongs
<i>Ulorhinus bilineatus</i>	SX	probablement en fusta de faig mort atacat per fongs

Espècie amb una àmplia distribució europea i asiàtica. Tot i estar citada d'Espanya en el catàleg paleàrtic (Perreau, 2004), no tenim constància de localitzacions ibèriques concretes, ja que les del catàleg De la Fuente (1925) corresponen als Pirineus francesos; les presents són les primeres per a Catalunya.

Element micòfag, que s'alimenta dels fongs que ataquen la fusta morta de diferents tipus d'arbrat. En el Montseny va ser capturat en un bosc de ribera i en una fageda.

Tribu Leiodini Fleming, 1821

Leiodes brunnea (Sturm, 1807)

Material estudiat. 1 ex. «19-VI-2010, 31TDG5926, Riells, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Coneguda d'una gran part d'Europa i de la Turquia asiàtica, però no de la península Ibèrica segons el catàleg paleàrtic (Perreau, 2004), malgrat que De la Fuente (1925) la cita de Ciudad Real, amb el comentari «Reitter vidit». La present citació és, doncs, la primera per a Catalunya.

Espècie micòfaga, que s'alimenta dels fongs que ataquen la fusta morta de diferents tipus d'arbrat. En el Montseny va ser capturada en un bosc de ribera.

Liocyrtusa vittata (Curtis, 1840)

Material estudiat. 1 ex. «29-V-2010, 31TDG4733, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Espècie d'àmplia distribució europea, coneguda també de la Turquia asiàtica i de l'Afganistan. Perreau (2004) no la cita de la Península, i és la de Viladrau la primera per a Espanya.

Element micòfag amb els mateixos hàbits alimentaris que l'espècie anterior. En el Montseny es va localitzar en una roureda.

Família Scarabaeidae Latreille, 1802

Subfamília Melolonthinae Leach, 1819

Tribu Sericini Kirby, 1837

Serica brunnea (Linnaeus, 1758)

Material estudiat. 3 ex. «17-VII-2009 i 31-VII-2009, 31TDG5625, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Espècie coneguda d'una gran part d'Europa, la Rússia asiàtica, Sibèria, Mongòlia i Kazakhstan segons Ahrens (2006). En la Península es coneix de tota la zona pirinenca i des de les muntanyes del nord fins a Astúries (Baraud, 1977, 1992). La citació d'aquest element rizòfag en la fageda dels Vimeners és la localització més meridional coneguda de l'espècie.

Família Eucinetidae Lacordaire, 1857

Nycteus meridionalis Laporte, 1838

Material estudiat. 1 ex. «28-VIII-2010, 31TDG5229, coll Sesferres, Montseny, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol».

Coneguda d'Alemanya, Regne Unit, Itàlia, França, Espanya, Marroc, Algèria, Tunísia, Sardenya, Còrsega, Sicília i Madeira segons Vit (2006). N'hem localitzat moltes citacions de Portugal (Grosso-Silva, 2007), De la Fuente (1931) també la cita de Portugal, dels Pirineus francesos i d'Espanya (*sec.* Bourgeois), però sense indicació de localitat. D'Espanya només ens consta la del Parc Nacional d'Aiguestortes i Estany de Sant Maurici (Español & Viñolas, 1992), i és la present la segona per a Catalunya.

Segons que s'indica, és una espècie micòfaga que viu en els troncs morts i humits de pi envaïts de fongs. En el Montseny s'ha localitzat en una àrea d'alzina i faig.

Família Eucnemidae Eschscholtz, 1829

Subfamília Melasinae Fleming, 1821

Tribu Dirhagini Reitter, 1911

Microrhagus pygmaeus (Fabricius, 1792)

Material estudiat. 1 ex. «31-VII-2010, 31TDG5127, Sant Marçal, Montseny, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol».

Espècie coneguda d'una gran part d'Europa segons Muona (2007); Recalde (2008) la cita per primera vegada de la Península amb exemplars procedents d'Àlaba i de Navarra. L'exemplar del Montseny és la primera citació per a Catalunya.

Segons Recalde (2008), la larva es desenvolupa en branques de faig podrides pels fongs, encara que pel fet de capturar la majoria d'exemplars en rouredes, creu que es pot desenvolupar també en *Quercus*. L'exemplar del Montseny s'ha capturat també en una roureda, però amb presència d'alguns faigs barrejats.

Tribu Epiphanini Muona, 1993

Hylis simonae (Olexa, 1970)

Material estudiat. 1 ex. «24-VII-2010, 31TDG5928, Can Torrent, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

El catàleg paleàrtic dona una distribució curiosa d'aquesta espècie (Muona, 2007): França, Espanya, Bulgària i Hongria, segurament fruit d'una escassetat de captures. Recalde (2008) la cita de Lugo, Guipúscoa i Navarra, assenyalant com àrea probable de l'espècie la cornisa cantàbrica, i amb l'exemplar de Girona (Montseny) podem constatar que l'espècie es pot localitzar en tot el nord peninsular.

Les espècies d'aquest gènere es desenvolupen en la fusta en descomposició tova i humida, i també tenen preferència per les podridures brunes en lloc de les blanques (Recalde, 2008). L'espècie s'ha indicat de *Carpinus*, *Corylus*, *Crataegus*, *Fagus*, *Hedera*, *Picea* i *Quercus*, i en el Montseny s'ha capturat en una roureda.

Tribu Melasini

Isorhipis melasoides (Laporte, 1835)

Material estudiat. 3 ex.: 2 ex. «3-VII-2009 i 5-VII-2010, 31TDG5625, els Vimeiners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «5-VII-2010, 31TDG5524, pantà de Santa Fe, Fogars de Montclús, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol».

Muona (2007) la cita d'una gran part d'Europa, sense indicar la seva presència en la Península. Recalde (2008) fa menció de la citació de Lohse (1979) «Espanya» sense més indicació, i alhora la cita de Navarra. Els exemplars de Riells i Viabrea, Girona, són la primera citació per a Catalunya.

L'espècie es desenvolupa en fusta dura, no descomposta, de carpí, faig, til·ler, om i roure (Recalde, 2008). En el Montseny s'ha recol·lectat en una àrea de faig.

Subfamília Macraulacinae Fleutiaux, 1923

Tribu Nematodini Leiler, 1976

Nematodes filum (Fabricius, 1801)

Material estudiat. 5 ex.: 1 ex. «18-VII-2009, 31TDG5229, coll Sesferres, Montseny, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «1-VIII-2009, 31TDG5925, Riells, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «7-VIII-2010, 31TDG5531, l'Afrau, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «7-VIII-2010, 31TDG5827, collet de Can Romualdo, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «17-VII-2010, 31TDG5926, Riells, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Espècie coneguda de l'Europa central i meridional, en la Península citada només de Portugal amb dubtes (Muona, 2007; Recalde, 2008). Recentment citada per De la Rosa (2008) i Recalde (2008) d'Osca, en els Pirineus aragonesos. La localització, per primera vegada, d'aquest interessant saproxilòfag en l'àrea del Montseny confirma la seva presència també a Catalunya.

Família Throscidae Laporte, 1840

Aulonothroscus brevicollis (Bonvouloir, 1859)

Material estudiat. 8 ex.: 1 ex. «1-V-2010, 31TDG5531, l'Afrau, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 4 ex. «1-V-2010 i 11-IX-2010, 31TDG5827, collet de Can Romualdo, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 2 ex. «1-V-2010, 31TDG5926, Riells, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «8-V-2010, 31TDG4733, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Coneguda de gran part d'Europa, Caucas, Algèria, Síria i Iran (Leseigneur, 2007). Citada de la serra de Cebollera (La Rioja) per Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009).

Aquesta espècie està considerada com saproxilòfaga obligatòria. Es desenvolupa en troncs morts de diferents tipus de frondoses. En la serra de Cebollera s'ha obtingut en faig i en roure reboll. Els exemplars del Montseny, en sureda, roureda i bosc de ribera.

Trixagus carinifrons (Bonvouloir, 1859)

Material estudiat. 1 ex. «10-VII-2010, 31TDG5826, sot de Penyacans, Fogars de Montclús, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol».

Espècie coneguda de quasi tot Europa, Caucas, Rússia asiàtica i Xipre (Leseigneur, 2007); en la Península només l'indica d'Espanya. Baselga & Novoa (2004) la citen del Parc Natural de Las Fragas del Eume (A Coruña) i Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009) la citen de la serra de Cebollera (La Rioja). L'exemplar del Montseny sembla ser la primera citació per a Catalunya.

Micòfag, i segons el que indiquen Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009) l'espècie es desenvolupa en fusta morta de roure. Els exemplars de la serra de Cebollera s'han obtingut en àrees de pi i faig, mentre que en el Montseny l'exemplar s'ha capturat en avetosa.

Trixagus dermestoides (Linnaeus, 1767)

Material estudiat. 2 ex.: 1 ex. «18-VII-2009, 31TDG5628, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «8-VIII-2010, 31TDG4734, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Leseigneur (2007) la cita de tot Europa i d'Àsia pròxima. De la Fuente (1930) la menciona de diferents localitats de Portugal, de Catalunya sense indicació i dels

Pirineus orientals francesos. Per la seva part Baselga & Novoa (2004) la citen del Parc Natural de Las Fragas del Eume (A Coruña).

Com l'espècie anterior, també és micòfaga i es desenvolupa en arrels i fusta podrida. Els exemplars del Montseny s'han obtingut en àrees de faig i de roure.

Trixagus leseigneuri Muona, 2002

Material estudiat. 1 ex. «3-VII-2010, 31TDG5628, els Vimeners, Riells i Viabrera, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Curiosament Leseigneur (2007) només la cita d'Hongria en el catàleg paleàrtic. Muona (2002), en la descripció, la cita de França (localitat típica), Alemanya, Espanya, Finlàndia, Portugal i Romania. D'Espanya dóna les localitats següents: Noguera de Albarracín (Terol), Canfranc (Osca) i Salsas!!! (Lleida, segurament es deu referir a l'estany de Salses en el Pirineu lleidatà). L'exemplar de Riells i Viabrera és la primera citació per a la província de Girona.

Micòfag, l'espècie es desenvolupa en fusta morta de frondoses; en el Montseny, en faig.

Trixagus rougeti (Fauvel, 1885)

Material estudiat. 3 ex.: 2 ex. «1-VIII-2009 i 3-VII-2010, 31TDG5628, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «1-VIII-2009, 31TDG4734, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Segons Leseigneur (2007), l'espècie té una distribució molt especial. La cita d'Espanya, França, Itàlia, Suècia i regió del mar Caspi. Només hem pogut localitzar una citació d'aquesta espècie per a la península Ibèrica, de La Sagra, Granada (Cobos, 1959), per la qual cosa les del Montseny representen la primera citació per a Catalunya i la segona per a la Península.

La seva biologia és poc coneguda; segurament serà una espècie micòfaga, que es desenvoluparà en fusta morta de frondoses. Els exemplars del Montseny s'han capturat en fageda i roureda.

Família Elateridae Leach, 1815

Subfamília Dendrometrinae Gistel, 1848

Tribu Dendrometrini

Denticollis linearis (Linnaeus, 1758)

Material estudiat. 2 ex. «8-VI-2010 i 26-VI-2010, 31TDG4634, pont de Masvidal, Viladrau, Girona, batent avellaners».

Cate (2007) dóna en una àmplia distribució europea i també de l'Àsia propera; de la Península només la cita d'Espanya. De la Fuente (1930) la cita de tota la cadena pirenaica i Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009) la citen de la serra de Cebollera (La Rioja). La de Viladrau és la primera de Catalunya fora de l'àrea dels Pirineus.

Segons Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009), la larva d'aquesta espècie es desenvolupa sota l'escorça de la fusta en descomposició de diferents frondoses i coníferes; sembla ser omnívora i s'alimenta tant de larves de xilòfags com de la mateixa fusta. Els exemplars del Montseny van ser capturats en avellaners.

Diacanthous undulatus (DeGeer, 1774)

Material estudiat. 2 ex. «14-VIII-2009, 31TDG5127, Sant Marçal, Montseny, Barcelona, amb parany aeri».

Cate (2007) dona per a aquesta espècie la mateixa distribució que l'anterior. Citada de les Planes de Son i la Mata de València (Lleida) per Agulló et al. (2010). La del Montseny creiem que és la primera per a Catalunya fora de l'àrea pirenaica.

Saproxilòfag que es desenvolupa en troncs d'*Abies*, *Fagus* i *Picea* en un avançat estat de descomposició. Els exemplars del Montseny s'han capturat en una roureda amb alguns faigs aïllats.

Stenagostus rhombeus (Olivier, 1792)

Material estudiat. 3 ex. «3-VII-2010, 31TDG5626, coll de Te, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Espècie coneguda de tot Europa i de la Turquia asiàtica (Cate, 2007). Citada de tota la cadena pirinenca per De la Fuente (1930), també està citada per Sánchez et al. (2001) de diferents localitats de Navarra i per Pagola-Cardé et al. (2007) de Guipúscoa. Com l'espècie anterior, és la primera citació catalana fora de l'àrea pirenaica.

Segons Sánchez et al. (2001), les larves són polífagues, principalment sapròfagues, i viuen en troncs de *Quercus* i de faig. Els exemplars del Montseny s'han capturat en una fageda.

Família Sphindidae Jacquelin du Val, 1860

Subfamília Sphindinae

Aspidiphorus lareyniei Jacquelin du Val, 1859 (Fig. 2)

Material estudiat. 25 ex.: 1 ex. «1-VIII-2009, 31TDG5632, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 2 ex. «10-VII-2010, 31TDG4733, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb berlese *in situ*»; 1 ex. «22-V-2010, 31TDG5926, Riells, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 2 ex. «29-V-2010, 31TDG5531, l'Afrau, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 19 ex. «1/30-V-2011 i 1/31-VII-2011, 31TDF2305, Turó de Balasc, Collserola, Barcelona, J. Mederos leg., amb Malaise "Townes"».

El catàleg paleàrtic (Jelínek, 2007) dona per a aquesta espècie la distribució següent: Azerbaidjan, Àustria, Bòsnia, Bulgària, Croàcia, Eslovàquia, Eslovènia, França, Itàlia, República Txeca, Romania i Rússia europea. De la Fuente (1928) la cita dels Pirineus orientals francesos, i les del Montseny (Girona) i les de Collserola (Barcelona) són les primeres citacions per a la península Ibèrica.

El seu congènere *A. orbiculatus* (Gyllenhal, 1808) ha estat citat de la Península en nombroses ocasions, però hem observat que, en les àrees estudiades, l'*A. lareyniei* és molt més abundant que l'*orbiculatus*. Creiem que podria ser que moltes de les citacions d'*A. orbiculatus* corresponguin en realitat a l'espècie aquí tractada. Ambdues espècies s'alimenten de les espores dels fongs.

Sphindus dubius (Gyllenhal, 1808)

Material estudiat. 3 ex.: 1 ex. «3-VII-2010, 31TDG5925, Riells, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 2 ex. «17-VII-2010, 31TDG5626, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Segons Jelínek (2007), aquesta espècie es coneix de quasi tot Europa, Algèria i les illes Canàries. De la Fuente (1928) l'esmenta de Logronyo i de Portugal i no n'hem pogut localitzar cap citació posterior.

Aquesta espècie té el mateix règim alimentari que l'anterior.

Família Erotylidae Latreille, 1802

Subfamília Erotylinae

Tribu Tritomini Curtis, 1834

Triplax lepida (Faldermann, 1837)

Material estudiat. 1 ex. «21-VIII-2010, 31TDG5531, l'Afrau, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Wegrzynowicz (2007a) la cita d'una gran part d'Europa i de la Turquia europea. De la Península només d'Espanya. Les úniques citacions que coneixem d'Espanya són la d'Espanol (1956), feta amb un exemplar de Sant Segimon (Montseny), i que dona com a primera per a la Península, i la de Bahillo de la Puebla et al. (2011), que la citen de la Reserva de la Biosfera de Urdabai (Bizkaia), citada també de Portugal (Terras de Bouro, Parque Nacional da Peneda-Gerês) per Soares-Vieira & Grosso-Silva (2003). La present citació és la segona per al Montseny i per a Catalunya.

Espècie micòfaga. L'exemplar de Sant Segimon es va localitzar en una fageda i el de l'Afrau, en una sureda.

Triplax rufipes (Fabricius, 1787)

Material estudiat. 2 ex.: 1 ex. «11-IX-2010, 31TDG4733, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «1/31-V-2011, 31TDF2305, Turó de Balasc, Collserola, Barcelona, J. Mederos leg., amb Malaise "Townes"».

Coneguda de quasi tot Europa i el Caucas (Wegrzynowicz, 2007a), no citada de Portugal. Espanol (1956) la cita per primera vegada de la Península de la serra de la Demanda (Burgos). Creiem que les citacions de Viladrau (Girona) i Collserola (Barcelona) són les primeres per a Catalunya.

Micòfag com l'espècie anterior. L'exemplar del Montseny va ser capturat en una roureda i el de Collserola, en una àrea de pi blanc i alzina.

Figures 2-3. Habitus de: **2)** *Aspidiphorus lareyniei* (Jacquelin du Val, 1859); **3)** *Amphotis marginata* (Fabricius, 1781). Escala = 1 mm.

Família Cryptophagidae Kirby, 1826

Subfamília Cryptophaginae

Antherophagus similis Curtis, 1835

Material estudiat. 2 ex.: 1 ex. «5-VI-2010, 31TDG5229, coll Sesferres, Montseny, Barcelona, amb mànega»; 1 ex. «31-VII-2009, 31TDG5625, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Espècie coneguda de quasi tot Europa, Johnson et al. (2007) la cita només d'Espanya. Otero et al. (1998), en el seu treball sobre el gènere en la península Ibèrica, la cita de Sierra Nevada (Granada) i de la Roca, Pirineus. Segurament deu referir-se a la Roca de Pelencà, en la vall de Camprodon (Girona). Les citacions del Montseny amplien la distribució de l'espècie a Catalunya a la província de Barcelona i al sud de la de Girona.

Segons indiquen Otero et al. (1998) les larves viuen en els nius de *Bombus* sp. (Hymenoptera Apidae) i els adults es localitzen en les flors.

Família Silvanidae Kirby, 1837

Subfamília Silvaninae

Silvanoprus fagi (Guérin-Ménéville, 1844)

Material estudiat. 2 ex. «19-VI-2009 i 3-VII-2010, 31TDG5625, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Segons el catàleg paleàrtic, és una espècie d'una àmplia distribució, coneguda de tot Europa (menys de la península Ibèrica), Rússia asiàtica, Sibèria, Japó i Taiwan (Halstead et al., 2007); per contra, la Fauna Europaea la cita d'Espanya i de Portugal. Ratti (2007a) indica que és una espècie de distribució paleàrtica, poc freqüent en l'Europa meridional. No n'hem pogut localitzar citacions ibèriques anteriors.

Detritívor i micòfag, es localitza sota l'escorça d'*Abies*, *Picea*, *Pinus*, *Populus* i *Salix* segons que indica Ratti (2007), i la classifica com un interessant saproxilòfag. En el Montseny s'ha capturat en una àrea de faig.

Família Laemophloeidae Ganglbauer, 1899

Cryptolestes fractipennis (Motschulsky, 1845)

Material estudiat. 1 ex. «3-VII-2010, 31TDG5625, els Vimeners, Riells i Vimbrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Wegrzynowicz (2007b), en el catàleg paleàrtic, dóna la distribució següent: França, Itàlia, Azerbadjan, Caucas, nord d'Àfrica i regió neàrtica. De la Fuente (1927) el cita dels orientals i alts Pirineus francesos i de Portugal. Santamaría et al. (1996) el citen d'A Coruña, Barcelona, Càceres, Cadis, Ciudad Real, Girona, Granada, Jaén, Lleida, Lugo, Múrcia, Ourense, Pontevedra i Valladolid.

Predador que es localitza sota escorces de pi, roure, salze i castanyer. En el Montseny s'ha capturat en una fageda.

Leptophloeus hypobori (Perris, 1855)

Material estudiat. 1 ex. «10-VII-2010, 31TDG5626, coll de Te, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Wegrzynowicz (2007b) en el catàleg paleàrtic dóna la distribució següent: Àustria, França, Itàlia i Algèria. De la Fuente (1927) el cita dels baixos Pirineus francesos; l'espècie no és tinguda en compte per Santamaría et al. (1996) en la revisió dels Laemophloeidae iberobalears; per tant, creiem que l'exemplar d'Arbúcies (Girona) és la primera citació ibèrica.

Espècie predadora com l'anterior; l'exemplar estudiat s'ha capturat en una fageda.

Família Nitidulidae Latreille, 1802

Subfamília Nitiludinae

Amphotis marginata (Fabricius, 1781) (Fig. 3)

Material estudiat. 3 ex.: 1 ex. «05-VII-2008, 31TDG4931, Nou Branques, Viladrau, Girona, amb parany aeri»; 1 ex. «25-VII-2009, 31TDG4733, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb berlese *in situ*»; 1 ex. «31-VII-2009, 31TDG5228, coll Sesferres, Fogars de Montclús, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol».

El catàleg paleàrtic dóna una àmplia distribució europea per a l'espècie (Jelínek & Audisio, 2007). De la Fuente (1927) dóna diferents localitats portugueses

i la cita dels Pirineus francesos centrals i orientals. Agulló et al. (2010) la citen de les Planes de Son (Lleida), a la qual podem afegir les de Viladrau (Girona) i Fogars de Montclús (Barcelona).

La larva d'aquesta espècie s'alimenta de fongs i sàvia fermentada de caducifolis; l'adult té hàbits mirmecòfils.

Família Bothrideridae Erichson, 1845

Subfamília Teredinae Seidlitz, 1888

Oxylaemus cylindricus (Panzer, 1796) (Fig. 4)

Material estudiat. 2 ex.: 1ex. «10-VII-2010, 31TDG5531, l'Afrau, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «10-VII-2010, 31TDG5223, Fontmartina, Fogars de Montclús, Barcelona, amb berlese *in situ*».

Segons Ślipiński (2007), l'espècie té una àmplia distribució europea (no citada de Portugal). Dajoz (1977) la cita d'Algesires (Cadis) i Balanya (Barcelona), Recalde & San Martín (2007) la citen de Barcelona, Màlaga i Navarra; una de les presents és la primera per a la província de Girona.

Es localitza sota l'escorça de vells roures, predador de *Xyleborus monographus*, segons Dajoz (1977); per contra Hurka (2005) l'associa als fongs ambrosians.

Subfamília Bothriderinae

Ogmoderes angusticollis (Brisout, 1862)

Material estudiat. 2 ex.: 1 ex. «24-VI-2008, 31TDG5829, caseta d'en Rabat, Arbúcies, Girona, sota escorça»; 1 ex. «24-VII-2010, 31TDG5827, collet de Can Romualdo, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Ślipiński (2007), en el catàleg paleàrtic, dona la distribució de l'espècie següent: Espanya, França, Montenegro i Sèrbia. Dajoz (1977) la cita també de Còrsega i li dona una àmplia distribució africana; d'Espanya només la cita de Barcelona.

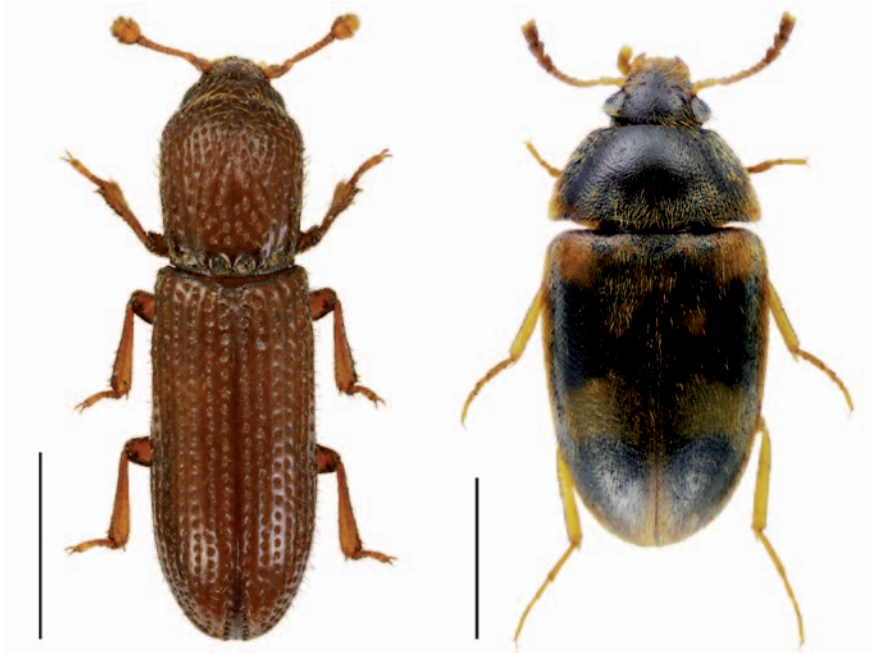
Espècie predadora de Bostrychidae en les galeries que aquests efectuen en els *Quercus*. Els exemplars del Montseny van ser capturats en un alzinar i una roureda.

Família Endomychidae Leach, 1815

Subfamília Lycoperdininae Bromhead, 1838

Mycetina cruciata (Schaller, 1783)

Material estudiat. 41 ex.: 18 ex. «26-IV-2008, 31TDG5627, coll de Te, Arbúcies, Girona, en fongs sota escorça de faig podrit»; 19 ex. «27-IX-2008, 31TDG5627, coll de Te, Arbúcies, Girona, en vern podrit»; 1 ex. «7-VIII-2009, 31TDG5127, Sant Marçal, Montseny, Barcelona, sota escorça de til·ler»; 3 ex. «19-VI-2010, 31TDG5625, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Figures 4-5. Habitus de: 4) *Oxylaemus cylindricus* (Panzer, 1796); 5) *Litargus (Alitargus) balteatus* LeConte, 1856. Escala = 1 mm.

Espècie d'àmplia distribució europea, no citada de Portugal (Tomaszewska, 2007). De Catalunya, Español (1958) la va citar de la Vall d'Aran i de la Seu d'Urgell, i Español & Viñolas (1992) la van citar del Parc Natural d'Aiguestortes i Estany de Sant Maurici, totes elles de Lleida. Amb el material estudiat n'afegim la distribució a les províncies de Barcelona i de Girona.

L'espècie es localitza en els fongs que envaeixen la fusta descomposta.

Família Corylophidae LeConte, 1852

Subfamília Corylophinae

Tribu Parmulini Poey, 1854

Arthrolips fasciata (Erichson, 1842)

Material estudiat. 21 ex.: 8 ex. «12-VI-2010, 31TDG4733, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 13 ex. «21-IV/30-V-2011, Rec de Mirapolls, l'Albera, la Jonquera, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Espècie descrita de Tasmània, citada per primera vegada per a Europa de França; posteriorment s'ha esmentat de diverses localitats d'Itàlia i d'altres de França (Bowstead, 2003; Dauphin, 2004; Thomas, 2005; Ratti, 2007b; Ponel et al., 2010). Els exemplars de l'Albera i del Montseny (Girona) són les primeres citacions per a la península Ibèrica.

Família Mycetophagidae Leach, 1815**Subfamília Mycetophaginae*****Eulagius filicornis*** (Reitter, 1887)

Material estudiat. 8 ex.: 1 ex. «27-VI-2009, 31TDG5827, collet de Can Romualdo, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «22-V-2010, 31TDG5127, Sant Marçal, Montseny, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol»; 2 ex. «5-VI-2010, 31TDG5925, Riells, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 2 ex. «12-VI-2010, 31TDG4733, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 2 ex. «26-VI-2010 i 10-VII-2010, 31TDG5026, Sant Bernat, Montseny, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol».

Espècie només citada de França, Gran Bretanya, Algèria i Tunísia en el catàleg paleàrtic (Nikitsky, 2008). Recalde & Pérez-Moreno (2007) la citen per primera vegada per a la Península d'Àlaba i Navarra. Les presents, de les províncies de Barcelona i de Girona, són les primeres per a Catalunya.

Segons Recalde & Pérez-Moreno (2007), l'espècie es desenvolupa en els fongs Aphylophorales del gènere *Sterum*, que es localitzen en les branques mortes de frondoses.

Litargus (Alitargus) balteatus LeConte, 1856 (Fig. 5)

Material estudiat. 7 ex.: 5 ex. «21-VIII-1981, Bellver de Cerdanya, Lleida»; 2 ex. «29-VIII-2009, 31TDG4634, pont de Masvidal, Viladrau, Girona, sota escorça de *Populus* sp. amb fongs».

Espècie de molt àmplia distribució, coneguda d'Europa i les regions australiana, neàrtica, neotropical i oriental (Nikitsky, 2008). Amb poques dades ibèriques, de Catalunya només la coneixem de la Cerdanya lleidatana i de Viladrau (Girona).

Element fungívor, recol·lectat en bosc de ribera en les dues àrees.

Litargus (Litargosoma) coloratus Rosenhauer, 1856

Material estudiat. 2 ex. «14-VIII-2009, 31TDG5628, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Espècie coneguda de gran part d'Europa, illes Canàries, Àfrica i Àsia (Nikitsky, 2008). De la Fuente (1928) la cita de Barcelona, Màlaga, València i les illes Balears.

Micòfag, els exemplars de Girona s'han recol·lectat en una fageda.

Litargus (Litargus) connexus (Geoffroy, 1785)

Material estudiat. 25 ex.: 5 ex. «21-VIII-1998, Riu de Cerdanya, Lleida»; 3 ex. «7-VIII-2008, 31TDG4734, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 2 ex. «1-VIII-2009 i 19-VI-2010, 31TDG5627, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 4 ex. «12-IX-2009, 31TDG4634, pont de Masvidal, Viladrau, Girona, sota escorça de pi»; 1 ex.

«26-VI-2010, 31TDG5524, pantà de Santa Fe, Fogars de Montclús, Barcelona, sota escorça de faig»; 6 ex. «10-VII-2010 i 28-VIII-2010, 31TDG5626, coll de Te, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol i sota escorça de faig»; 1 ex. «17-VII-2010, 31TDG5926, Riells, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 3 ex. «14-VIII-2010 i 11-IX-2010, 31TDG5226, Fontmartina, Fogars de Montclús, Barcelona, sota escorça de faig».

Coneguda de tot Europa i d'Àsia (Nikitsky, 2008). Espècie amb nombroses citacions ibèriques, De la Fuente (1928) la cita de Portugal, Astúries i Pirineus orientals francesos; Español (1935), de la Vall d'Aran; Español & Viñolas (1992), del Parc Natural d'Aiguestortes i Estany de Sant Maurici; Recalde & Pérez-Moreno (2007), de Guipúscoa, La Rioja i Navarra, i Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009), de la serra de Cebollera (La Rioja). Totes les citacions catalanes eren de l'àrea pirenaica; les del Parc Natural del Montseny amplien la distribució d'aquesta espècie en la regió.

Espècie micòfaga que, segons Recalde & Pérez-Moreno (2007), es localitza en els fongs lignícoles. La larva, que viu en els mateixos fongs, fa la nimfosi a terra.

Mycetophagus (Parilendus) quadriguttatus Müller, 1821

Material estudiat. 1 ex. «9-V-2009, 31TDG5022, les Vinyes, Fogars de Montclús, Barcelona, amb parany aeri».

Espècie àmpliament distribuïda per Europa, nord d'Àfrica, Àsia, i de les regions australiana, neàrtica, neotropical i oriental (Nikitsky, 2008). De la Península ha estat citada per Recalde & Pérez-Moreno (2007) d'Àlaba, Madrid, Navarra i Portugal, i per Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009), de la serra de Cebollera (La Rioja). Les presents són les primeres per a Catalunya.

Micòfag associat als fongs dels gèneres *Inonotus* i *Ganoderma* sobre troncs de roure i alzina (Recalde & Pérez-Moreno, 2007), precisament l'arbrat present en el lloc de captura.

Mycetophagus (Ulolendus) atomarius (Fabricius, 1787)

Material estudiat. 2 ex.: 1 ex. «22-V-2010, 31TDG5228, coll Sesferres, Fogars de Montclús, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «9-IX-2010, 31TDG5626, coll de Te, Arbúcies, Girona, sota escorça de faig abatut».

Espècie àmpliament distribuïda per Europa, present en tota la península Ibèrica (Nikitsky, 2008). Citada de la Península per De la Fuente (1928) d'Astúries i dels Pirineus orientals francesos; per Recalde & Pérez-Moreno (2007), de Cantàbria, Guipúscoa, La Rioja i Navarra, i per Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009), de la serra de Cebollera (La Rioja). L'exemplar del Montseny és la primera citació per a Catalunya.

Micòfag associat a fongs lignícoles que viuen en fusta morta de faig, roure i freixe.

Subfamília Bergininae Leng, 1920***Berginus tamarisci*** Wollaston, 1854

Material estudiat. 6 ex.: 1 ex. «1/30-V-2011, 31TDF2305, Turó de Balasc, Collserola, Barcelona, amb Malaise “Townes”»; 1 ex. «12-VI-2010, 31TDG5223, Fontmartina, Fogars de Montclús, Barcelona, amb parany d’intercepció de vol»; 1 ex. «26-VI-2010, 31TDG5531, l’Afrau, Arbúcies, Girona, amb parany d’intercepció de vol»; 3 ex. «26-VI-2011, Blanes ciutat, domicili particular, Girona».

Descrita de les illes Canàries, d’àmplia distribució europea i pel nord d’Àfrica, no citada de Portugal (Nikitsky, 2008). De la Fuente la cita de Barcelona, illes Balears i d’una localitat de Portugal. Les citacions de la província de Girona són les primeres per a Catalunya.

Espècie probablement polinífaga, recol·lectada en àmbits molt diversos.

Família Melandryidae Leach, 1815**Subfamília Melandryinae****Tribu Dircaeini** Kirby, 1837***Abdera quadrifasciata*** (Curtis, 1829)

Material estudiat. 4 ex.: 2 ex. «3-VII-2009 i 5-VII-2010, 31TDG5625, els Vimeiners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d’intercepció de vol»; 1 ex. «10-VII-2010, 31TDG5626, coll de Te, Arbúcies, Girona, amb parany d’intercepció de vol»; 1 ex. «10-VII-2010, 31TDG5925, Riells, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d’intercepció de vol».

Nikitsky & Pollock (2007) donen a aquesta espècie una àmplia distribució europea, i no la citen de Portugal però sí de Tunísia. De la Fuente (1933) la cita de Saragossa i dels Pirineus orientals francesos; Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009), de la serra de Cebollera (La Rioja). Les citacions de Girona són les primeres per a Catalunya.

Espècie saproxílica. La seva larva es desenvolupa en la fusta descomposta i en branques mortes de caducifolis. Els exemplars del Montseny s’han capturat en fageda i bosc de ribera.

Phloiotrya tenuis (Hampe, 1850)

Material estudiat. 3 ex.: 2 ex. «8-VIII-2008 i 7-VIII-2009, 31TDG4734, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany d’intercepció de vol»; 1 ex. «21-VIII-2010, 31TDG5827, collet de Can Romualdo, Arbúcies, Girona, amb parany d’intercepció de vol».

Espècie d’àmplia distribució europea, no citada de Portugal (Nikitsky & Pollock, 2008). Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009) la citen de la serra de Cebollera (La Rioja), i no ens consten més citacions ibèriques. Les de Girona semblen ser les primeres per a Catalunya.

Element saproxilòfag que es desenvolupa en fusta en descomposició de diferents espècies de caducifolis.

Tribu Hypulini Gistel, 1848*Marolia variegata* (Bosc, 1791) (Fig. 6)

Material estudiat. 2 ex. «4-IX-2009 i 26-IX-2009, 31TDG5127, Sant Marçal, Montseny, Barcelona, batent roures».

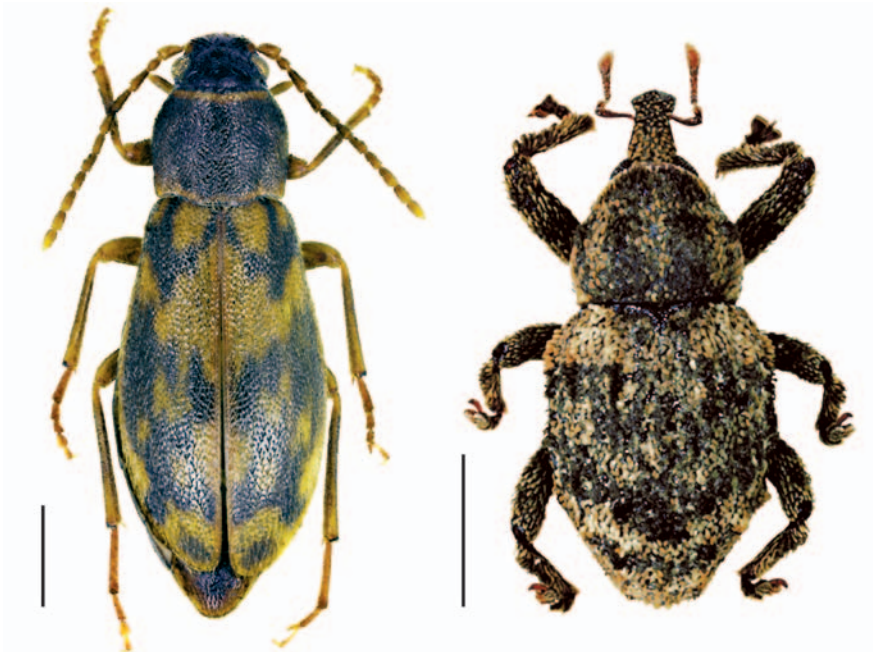
El catàleg paleàrtic dona com a àrea de distribució de l'espècie Espanya, França, Itàlia, Gran Bretanya i Suïssa (Nikitsky & Pollock, 2008). A part de la citació de De la Fuente (1933) dels Pirineus baixos i orientals (francesos), no n'hem localitzat cap citació ibèrica; la de Barcelona seria la primera per a Catalunya.

Espècie saproxílica. La seva larva es desenvolupa en la fusta descomposta de diferents caducifolis. Els exemplars estudiats han estat recol·lectats en una roureda.

Tribu Orchesiini Mulsant, 1856*Orchesia (Clinocara) undulata* Kraatz, 1853

Material estudiat. 8 ex. «7-VIII-2010 i 11-IX-2010, 31TDG4733, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Nikitsky & Pollock (2008) donen per a aquesta espècie una àmplia distribució europea, i no la citen de Portugal; també és coneguda d'Algèria. Pagola-Carte

Figures 6-7. Habitus de: 6) *Marolia variegata* (Bosc, 1791); 7) *Coloracalles humerosus* (Fairmaire, 1862). Escala = 1 mm.

(2007) la citen de Guipúscoa i Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009), de la serra de Cebollera (La Rioja); la present és la primera per a Catalunya.

Espècie d'hàbits xilòfags i micòfags, viu en la fusta en descomposició de diferents frondoses.

Subfamília Osphyinae Mulsant, 1856

Conopalpus brevicollis Kraatz, 1855

Material estudiat. 5 ex.: 1 ex. «28-VI-2008, 31TDG5524, Can Lleonart, Fogars de Montclús, Barcelona, amb mànega»; 1 ex. «20-VI-2009, 31TDG5229, coll Sesferres, Montseny, Barcelona, batent alzines»; 2 ex. «20-VI-2009, 31TDG5127, Sant Marçal, Montseny, Barcelona, batent roures i amb parany aeri»; 1 ex. «3-VII-2010, 31TDG5223, Fontmartina, Fogars de Montclús, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol».

Coneguda dels següents països europeus segons Nikitsky & Pollock (2008): Alemanya, Bòsnia, Croàcia, Espanya, França, Holanda, Itàlia, Portugal i Suïssa. De la Fuente (1933) la cita d'Andalusia i de Portugal; Baselga & Novoa (2004), del Parc Natural de Las Fragas del Eume (A Coruña), Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009), de la serra de Cebollera (La Rioja) i Diéguez (2011) de la serra del Montnegre (Barcelona). Les de Barcelona en el Montseny són les primeres per a Catalunya.

Espècie xilòfaga. La seva larva es desenvolupa en la fusta descomposta de diferents frondoses.

Osphyia bipunctata (Fabricius, 1775)

Material estudiat. 8 ex.: 4 ex. «22-V-2009, 30-V-2009 i 5-VI-2010, 31TDG5228, coll Sesferres, Montseny, Barcelona, amb paraigua, batent *Quercus* sp. i amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «3-VII-2010, 31TDG5525, Can Lleonart, Fogars de Montclús, Barcelona, amb mànega»; 1 ex. «1-V-2010, 31TDG4733, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «22-V-2010, 31TDG5127, Sant Marçal, Montseny, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «12-VI-2010, 31TDG4634, pont de Masvidal, Viladrau, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Nikitsky & Pollock (2008) donen per a aquesta espècie una àmplia distribució europea, i no la citen de Portugal. Totes les citacions de De la Fuente (1933) són franceses; Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009) la citen de la serra de Cebollera (La Rioja), i no n'hem pogut localitzar més citacions ibèriques. Les presents creiem que són les primeres per a Catalunya.

Espècie xilòfaga, de la qual poc se sap de la seva biologia. Se n'han obtingut adults en fusta de *Crataegus* (Pérez Moreno & Moreno Grijalba, 2009). Els exemplars del Montseny s'han capturat en àrees d'alzina i fageda, bosc de ribera i roureda.

Família Mordellidae Latreille, 1802**Subfamília Mordellinae****Tribu Mordellistenini** Ermisch, 1941***Mordellochroa abdominalis*** (Fabricius, 1775)

Material estudiat. 15 ex.; 10 ex. «5-VI-2010, 31TDG5625, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 3 ex. «5-VI-2010, 31TDG5626, coll de Te, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 2 ex. «12-VI-2010, 31TDG4733, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Espècie d'àmplia distribució en el continent euroasiàtic (Horák, 2008). Citada per primera vegada de la península Ibèrica per Viñolas et al. (2009) de Fogars de Montclús i Riells i Viabrea en el Montseny, localitats a les quals poden afegir la de Viladrau. Totes estan dins l'àrea del Parc Natural del Montseny.

Saproxilòfag que viu en fusta descomposta de caducifolis, principalment de faig.

Família Zopheridae Solier, 1834**Subfamília Colydiinae** Billberg, 1820**Tribu Sychitini** Erichson, 1845***Colobicus hirtus*** (Rossi, 1790)

Material estudiat. 2 ex.: 1 ex. «25-IV-2009, 31TDG5022, les Vinyes, Fogars de Montclús, Barcelona, batent *Quercus* sp.»; 1 ex. «1-V-2010, 31TDG5928, Can Torrent, Arbúcies, Girona, amb parany intercepció de vol».

El catàleg paleàrtic dona per a aquesta espècie una distribució molt àmplia: Europa, Marroc i una gran part de l'Àsia paleàrtica fins al Japó (Ślipiński & Schuh, 2008). De la Fuente (1928), en el catàleg, la cita dels Pirineus orientals francesos; Español (1934) fa la primera citació, per a la Península, de l'Espluga de Francolí (Tarragona); Dajoz (1977) la cita d'Espanya sense més indicació. Els exemplars del Montseny són la segona citació per a Catalunya.

Espècie predadora sota escorces amb floridures i fongs de nombrosos caducifolis, alzina, roure, faig, til·ler, cirerer, etc.

Synchita variegata Hellwig, 1792

Material estudiat. 5 ex.: 3 ex. «5-VI-2010 i 17-VII-2010, 31TDG5626, coll de Te, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 2 ex. «19-VI-2010 i 3-VII-2010, 31TDG5625, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Citada en el catàleg paleàrtic d'una gran part d'Europa, Algèria i regió neàrtica (Ślipiński & Schuh, 2008). Dajoz (1977) la cita per primera vegada de Sant Segimon (Montseny); Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009), de la serra de Cebollera (La Rioja), i Viñolas & Verdugo (2011) indiquen la seva distribució coneguda en la península Ibèrica incloent la citació d'Oiartzun, Parc Natural d'Aiako Harria (Pagola, 2008, inventari no publicat).

Aquesta espècie viu sota l'escorça d'arbres morts, preferentment de faig, on s'alimenta dels micelis dels fongs lignícoles. Els exemplars del Montseny s'han capturat en dues fagedes.

Família Oedemeridae Latreille, 1810

Subfamília Oedemerinae

Tribu Asclerini Gistel, 1848

Ischnomera cyanea (Fabricius, 1792)

Material estudiat. 1 ex. «1-V-2010, 31TDG5525, Can Lleonart, Fogars de Montclús, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol».

Vázquez (2002) dona per a aquesta espècie una distribució centreeuropea, dels Pirineus al Peloponès, inclosa la Gran Bretanya. La citació de Fogars de Montclús (Barcelona) és la primera d'Espanya fora de l'àrea pirinenca.

La larva d'aquesta espècie xilòfaga es desenvolupa en caducifolis, i és molt polífaga.

Família Meloidae Gyllenhal, 1810

Subfamília Nemognathinae Laporte, 1840

Nemognatha chrysolina (Fabricius 1775)

Material estudiat. 1 ex. «16-VIII-2008, 31TDG4527, Collformic, el Brull, Barcelona, amb mànega».

Segons Bologna (2008), la distribució d'aquesta espècie comprèn tota l'Europa mediterrània, el nord d'Àfrica i Àsia pròxima. D'Espanya, De la Fuente (1933) la cita de Còrdova, Guadalajara, Navarra, Osca i Tarragona. De Catalunya només ens consten les citacions de Tarragona i de Lleida (Seròs).

La larva d'aquesta espècie és paràsita d'àpids solitaris.

Família Salpingidae Leach, 1815

Subfamília Salpinginae

Lissodema denticolle (Gyllenhal, 1813)

Material estudiat. 2 ex. «21-VIII-2008 i 19-VI-2010, 31TDG5625, els Vimeiners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Espècie coneguda d'una gran part d'Europa i del Caucas (Pollock & Löbl, 2008). Aquests autors l'inclouen en la distribució a Espanya; però nosaltres no hem trobat cap citació de l'espècie. Pérez Moreno (2005) indica que no es coneix de l'àrea peninsular. Creiem que la citació del Montseny és la primera per a Catalunya i Espanya.

Es localitza sota l'escorça dels arbres i és predador de larves d'escoltíds.

Família Scraptiidae Gistel, 1848**Subfamília Anaspidinae** Mulsant, 1856**Anaspis (Anaspis) lurida** Stephens, 1832

Material estudiat. 27 ex.: 18 ex. «3-VII-2010, 31TDG5626, coll de Te, Arbúcies, Girona, amb mànega»; 4 ex. «10-VI-2010, 31TDG5626, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 4 ex. «24-VII-2010, 31TDG5223, Fontmartina, Fogars de Montclús, Barcelona, amb mànega»; 1 ex. «7-VIII-2010, 31TDG4733, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Espècie coneguda d'una gran part d'Europa, Israel, Síria i Turquia, no citada de la península Ibèrica (Leblanc et al., 2008). La primera citació que en tenim és la de les Planes de Son (Lleida) (Agulló et al., 2010), i és la del Montseny la segona i fora de l'àrea pirinenca.

La larva viu en els fongs epífits i els líquens dels arbres.

Anaspis (Nassipa) costai Emery, 1876

Material estudiat. 3 ex. «30-VII-2010, 31TDG5626, coll de Te, Arbúcies, Girona, amb mànega».

Aquesta espècie mostra una àmplia distribució europea, no citada de la península Ibèrica. La citació d'Arbúcies (Girona) és la primera per a Espanya.

Xilòfag molt políffag que es desenvolupa en branquillons d'arbres caducifolis.

Família Cerambycidae Latreille, 1802**Subfamília Lepturinae** Latreille, 1802**Tribu Lepturini****Anastrangalia dubia** (Scopoli, 1763)

Material estudiat. 1 ex. «17-VII-2010, 31TDG5524, pantà de Santa Fe, Fogars de Montclús, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol».

Aquesta espècie presenta una àmplia distribució paleàrtica. A la Península només es coneix dels Pirineus (Vives, 2000, 2001). De Catalunya s'ha citat de nombroses localitats dels Pirineus lleidatans i només de Núria en els de Girona (González et al., 2007). La citació de Fogars de Montclús és la primera de Barcelona i fora de l'àrea pirinenca.

Les larves es desenvolupen en les branques mortes de diferents coníferes de muntanya, i els adults es localitzen en les flors.

Pedostrangalia revestita (Linnaeus, 1767)

Material estudiat. 1 ex. «24-V-2008, 31TDG5127, Sant Marçal, Montseny, Barcelona, amb mànega».

Espècie de distribució Europea, però de les àrees temperades pel fet de ser bastant termòfila (Vives, 2000, 2001). De Catalunya hi ha nombroses citacions de

Barcelona, Girona i Lleida (González et al., 2007), però cap de l'àrea del Montseny; aquesta és la primera per al Parc.

La larva es desenvolupa en els vells troncs de roure, però també ha estat citada d'altres caducifolis.

Stenurella sennii Sama, 2002

Material estudiat. 13 ex.: 1 ex. «31-VII-1986, Breda, umbel·lífera, J. Bentanachs leg.»; 1 ex. 05-VI-1983, Breda, coll d'en Norri, Cistus sp., J. Bentanachs leg.»; 1 ex. «26-VI-2010, 31TDG4732, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 2 ex. «17-VII-2010, 31TDG5127, Sant Marçal, Montseny, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol»; 4 ex. «17-VII-2010, 31TDG5925, Riells, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 4 ex. «17-VII-2010, 31TDG5626, coll de Te, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Espècie descrita amb exemplars provinents de França. Segons Sama & Löbl (2010), l'espècie es distribueix per França, Itàlia, Suïssa i Grècia, tot i que González et al. (2007) indiquen que Sama ha vist exemplars de Múrcia!! Els exemplars que es detallen representen, doncs, la segona citació per a la península Ibèrica si es confirmen els exemplars de Múrcia, i la primera per a Catalunya. No sembla ser gaire abundant ja que només han sortit aquests 13 exemplars entre més de 300 individus de *Stenurella* recollits al Montseny. Es desconeix la seva biologia, encara que creiem que deu ser similar a la de *S. melanura* (Linnaeus, 1758) tal com indica Sama (2002), tot i que, a diferència de *S. melanura*, que ha aparegut en tot tipus de parcel·les, *S. sennii* només l'hem trobada on hi ha presència de caducifolis.

Subfamília Cerambycinae

Tribu Clytini Mulsant, 1839

Pseudosphegthes cinereus (Laporte & Gory, 1836)

Material estudiat. 7 ex.: 3 ex. «19-IX-2008 i 20-IX-2009, 31TDG4625, la Castanya, el Brull, Barcelona, amb parany aeri»; 1 ex. «16-VIII-2008, 31TDG4732, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, amb parany aeri»; 2 ex. «26-VI-2010, 31TDG5026, Sant Bernat, Montseny, Barcelona, exlarva en alzina»; 1 ex. «19-VI-2010, 31TDG5827, Corral de Perarnau, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Coneguda de l'Europa central i meridional, amb molt poques localitats ibèriques (Vives, 2000, 2001). De Catalunya només està citada de tres localitats de Lleida (González et al., 2007); les presents són les primeres per a Barcelona i Girona.

La biologia de la larva es desconeix, però nosaltres l'hem obtinguda de branques mortes d'alzina.

Família Chrysomelidae Latreille, 1802
Subfamília Cryptocephalina Gyllenhal, 1813
Tribu Clytrini Kirby, 1837
Labidostomis humeralis (Schneider, 1792)

Material estudiat. 3 ex.: 1 ex. «VI-2007, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i de l'Obac, Barcelona, parany 96-SV»; 1 ex. «21-VI-2008, 31TDG5728, Can Puig, Arbúcies, Girona, amb mànega»; 1 ex. «21-VI-2008, 31TDG5826, Can Bernat, Riells i Viabrea, Girona, amb mànega».

Segons Petitpierre (2000), l'espècie es coneix de l'Europa occidental i meridional, Balcans i Caucas. En la Península només està citada per a Barcelona, Girona, Lleida, Navarra, Osca i del Moncayo. De Catalunya ja havia estat citada per a Sant Llorenç del Munt; però de Girona només per a l'àrea pirenaica (Petitpierre, 1983, 2000, 2010).

S'ha recol·lectat en salzes, avellaners i botja.

Tribu Cryptocephalini
Cryptocephalus imperialis Laicharting, 1781

Material estudiat. 1 ex. «22-V-2010, 31TDG5925, Riells, Riells i Viabrea, Girona, amb mànega».

Espècie centreeuropea, coneguda d'Espanya, de Grècia i de Turquia (Petitpierre, 2000). D'Espanya només està citada per a Navarra, Tarragona i Terol. La citació de Tarragona pertany a Burlini i no indica localitat (Petitpierre, 1980, 2010); per tant la de Riells i Viabrea (Girona) és la primera documentada per a Catalunya.

Els adults s'han localitzat sobre *Betula*, *Corylus* i *Quercus*.

Família Anthribidae Billberg, 1820
Subfamília Anthribinae
Tribu Corrhecerini Lacordaire, 1865
Ulorhinus bilineatus (Germar, 1819)

Material estudiat. 2 ex. «28-VIII-2010, 31TDG5626, coll de Te, Arbúcies, Girona, sota tronc de faig mort amb floridures».

Coneguda de l'Europa central i meridional, no citada per a Espanya segons Trýzna (2005). Els exemplars d'Arbúcies són la primera citació d'aquesta espècie per a la península Ibèrica.

Aquest saxofilòfag probablement habita en la fusta morta de faig envaïda pels fongs.

Tribu Platystomini Pierce, 1916
Platystomos albinus (Linnaeus, 1758)

Material estudiat. 5 ex.: 2 ex. «18-VII-1998, Santa Fe del Montseny, El Convent, Fogars de Montclús, Barcelona, en Fagus, J. Bentanachs leg.»; 1 ex. «1-V-2010,

31TDG5928, Can Torrent, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «29-V-2010, 31TDG5827, collet de Can Romualdo, Arbúcies, Girona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «5-VI-2010, 31TDG5127, Sant Marçal, Montseny, Barcelona, batent roures».

Coneguda de quasi tot Europa, menys de la península Ibèrica i de Grècia (Trýzna, 2005). Alonso-Zarazaga (2002) l'inclou en el llistat provisional de les espècies ibèriques i Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009), de la serra de Cebollera (La Rioja). Les presents creiem que són les primeres per a Catalunya d'aquesta espècie.

Espècie micòfaga. Les seves larves es desenvolupen en les branques i troncs de frondoses en descomposició.

Tribu Stenocerini Kolbe, 1895

Enedreytes sepicola (Fabricius, 1792)

Material estudiat. 1 ex. «28-VIII-2010, 31TDG5127, Sant Marçal, Montseny, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol».

Espècie d'àmplia distribució europea, coneguda també del Caucas (Trýzna, 2005). Alonso-Zarazaga (2002) l'inclou en el llistat provisional de les espècies ibèriques i Pérez Moreno & Moreno Grijalba (2009), de la serra de Cebollera (La Rioja). Les presents creiem que són les primeres per a Catalunya d'aquesta espècie.

Espècie micòfaga. Les seves larves es desenvolupen en les branques i troncs de frondoses en descomposició.

Tribu Tropiderini Lacordaire, 1865

Tropideres albirostris (Schaller, 1783)

Material estudiat. 2 ex.: 1 ex. «01-VII-2004, Santa Fe del Montseny, El Convent, Fogars de Montclús, Barcelona, en Fagus, J. Bentanachs leg.»; 1 ex. «26-VI-2010, 31TDG4634, pont de Masvidal, Viladrau, Girona, batent avellaners».

Espècie coneguda d'una gran part d'Europa, inclosa la península Ibèrica (Alonso-Zarazaga, 2002; Trýzna, 2005).

La larva es desenvolupa en la fusta descomposta envaïda pels fongs de roure i faig.

Tribu Zygaenodini Lacordaire, 1865

Dissoleucas niveirostris (Fabricius, 1798)

Material estudiat. 3 ex.: 2 ex. «29-V-2010, 31TDG5226, Fontmartina, Fogars de Montclús, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «28-VIII-2010, 31TDG5127, Sant Marçal, Montseny, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol».

Coneguda de gran part d'Europa (Trýzna, 2005). Alonso-Zarazaga (2002) l'inclou en el llistat provisional de les espècies ibèriques; Pérez Moreno &

Moreno Grijalba (2009), de la serra de Cebollera (La Rioja) i Agulló et al. (2011) la citen de les Planes de Son (Lleida). Aquesta és la primera citació per a Barcelona.

La larva es desenvolupa en la fusta descomposta envaïda pels fongs de roure i faig.

Rhaphitropis oxyacanthae (Brisout, 1863)

Material estudiat. 2 ex.: 1 ex. «17-VII-2010, 31TDG5524, pantà de Santa Fe, Fogars de Montclús, Barcelona, amb parany d'intercepció de vol»; 1 ex. «1-V-2010, 31TDG5625, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb parany d'intercepció de vol».

Coneguda d'Alemanya, Àustria, Bulgària, França, Espanya, Itàlia, Polònia i Eslovàquia (Trýzna, 2005). No tenim constància de cap citació anterior per a Catalunya.

Saproxilòfag que es localitza en el faig.

Família Attelabidae Billberg, 1820

Subfamília Rhynchitinae Gistel, 1848

Tribu Rhynchitini

Lasioryhynchites cavifrons (Gyllenhal, 1833)

Material estudiat. 1 ex. «23-V-2009, 31TDG4733, Bac de la Riba, Viladrau, Girona, batent roures».

Espècie coneguda de l'Europa central, citada amb dubtes d'Espanya (Biondi, 2005). No inclosa en el llistat provisional de les espècies ibèriques (Alonso-Zaragoza, 2002). L'exemplar de Viladrau (Girona) és la primera citació per a la península Ibèrica.

Es desenvolupa en les joves branques i fulles de faig.

Família Curculionidae Latreille, 1802

Subfamília Curculioninae

Tribu Mecinini Gistel, 1848

Rhinusa asellus (Gravenhorst, 1807)

Material estudiat. 5 ex.: 1 ex. «7-VI-2008, 31TDG5625, el Vimeners, Riells i Viabrea, Girona, amb mànega»; 1 ex. «21-VI-2008, 31TDG5826, Can Bernat, Riells i Viabrea, Girona, amb mànega»; 3 ex. «31-VII-2010, 31TDG5525, Can Lleonart, Fogars de Montclús, Barcelona, amb mànega».

Espècie citada d'Alemanya, Àustria, Bulgària, Eslovàquia, França, Itàlia, Polònia, República Txeca i Suïssa (Caldara, 2005). No inclosa en el llistat provisional de les espècies ibèriques (Alonso-Zaragoza, 2002). Els exemplars de Riells i Viabrea (Girona) i Fogars de Montclús (Barcelona) són les primeres citacions per a la península Ibèrica.

La larva viu en tiges de diferents espècies de *Verbascum*.

Subfamília Cryptorhynchinae Schönherr, 1825**Tribu Cryptorhynchini*****Acalles camelus*** (Fabricius, 1792)

Material estudiat. 1 ex. «17-VII-2010, 31TDG5925, Riells, Riells i Viabrea, Girona, amb mànega».

Espècie de molt àmplia distribució europea, amb moltes citacions dels Pirineus francesos i cap de la península Ibèrica (Bahr & Stüben, 2002). No inclosa en el llistat provisional de les espècies ibèriques (Alonso-Zarazaga, 2002). L'exemplar de Riells i Viabrea (Girona) és la primera citació per a la península Ibèrica.

Viu en les branques mortes de diferents tipus de *Quercus*, en zones muntanyoses.

Acalles misellus Boheman, 1844

Material estudiat. 2 ex. «11-VII-2009, 31TDG5927, Can Torrent, Arbúcies, Girona, amb berlese *in situ*».

Coneguda d'Alemanya, Dinamarca, Espanya, França, Gran Bretanya, Holanda, Irlanda i Suècia (Bahr & Stüben, 2002). No inclosa en el llistat provisional de les espècies ibèriques (Alonso-Zarazaga, 2002). Ha estat citada del nord de la Península, amb nombroses citacions catalanes.

Viu en les branques mortes de diferents tipus de *Quercus*, en zones muntanyoses.

Acalles pulchellus Brisout de Barneville, 1864

Material estudiat. 2 ex. «11-IX-2010, 31TDG5927, Can Torrent, Arbúcies, Girona, amb berlese *in situ*».

Espècie coneguda d'Espanya, França, Itàlia i Tunísia (Bahr & Stüben, 2002). No inclosa en el llistat provisional de les espècies ibèriques (Alonso-Zarazaga, 2002). A Espanya només hi ha una sola citació de Barcelona (Bahr & Stüben, 2002). La d'Arbúcies és la segona per a la Península.

Viu en les branques mortes de diferents tipus de *Quercus*.

Acallocrates minutesquamosus (Reiche, 1862)

Material estudiat. 1 ex. «4-IX-2010, 31TDG5226, Fontmartina, Fogars de Montclús, Barcelona, amb mànega».

Coneguda només d'Espanya, França i Itàlia. D'Espanya hi ha dues localitats: una de Barcelona i una altra de Girona (Bahr, 2003). No inclosa en el llistat provisional de les espècies ibèriques (Alonso-Zarazaga, 2002).

Es desconeix la seva biologia.

Coloracalles humerosus (Fairmaire, 1862) (Fig. 7)

Material estudiat. 39 ex.: 2 ex. «24-V-2008, 31TDG5925, Riells, Riells i Viabrea, Girona, berlese laboratori»; 1 ex. «07-VI-2008, 31TDG5925, Riells, Riells i Viabrea, Girona, amb berlese *in situ*»; 4 ex. «7-VI-2008, 31TDG5527, coll de Te, Arbúcies, Girona, amb berlese *in situ*»; 4 ex. «15-VII-2008, 31TDG5625, els Vimeners, Riells i Viabrea, Girona; berlese laboratori»; 1 ex. «9-VIII-2008, 31TDG5223, Fontmartina, Fogars de Montclús, Barcelona, amb berlese *in situ*»; 2 ex. «30-VIII-2008, 31TDG5927, Can Torrent, Arbúcies, Girona, berlese *in situ*»; 2 ex. «27-VI-2009, 31TDG5026, Sant Bernat, Montseny, Barcelona, amb berlese *in situ*»; 12 ex. «1/31-V-2011, 1/30-VI-2011 i 1/31-VII-2011, 31TDF2305, Turó de Balasc, Collserola, Barcelona, amb berlese *in situ* i laboratori»; 1 ex. «5-VII-2011, Muntanya de la Sal, Maçanet de Cabrenys, Girona, amb berlese laboratori».

Espècie coneguda d'Espanya, França, Itàlia i Tunísia. D'Espanya només es coneix de la meitat nord oriental de Catalunya (Bahr & Stüben, 2002; Stüben, 2008). Present en el llistat provisional de les espècies ibèriques (Alonso-Zarazaga, 2002). Descrita dels Pirineus orientals francesos i amb un nombre elevat de citacions catalanes.

És una espècie molt polífaga, que ha estat citada de carpí, castanyer, roure i troana.

Agraïments

Donem el nostre agraïment a la directora Joana Barber i als biòlegs Daniel Guinart i Narcís Vicens, del Parc Natural del Montseny, així com a la resta del personal, per les facilitats ofertes per al desenvolupament de les nostres tasques adients al projecte «Biodiversitat de coleòpters en el Parc Natural del Montseny com a indicadors de l'estat dels boscos». Agraïm també a Ramon Martínez de Baga les facilitats ofertes per al desenvolupament del projecte «Biodiversitat de coleòpters en el Parc Natural del Cadí-Moixeró»; a Toni Serra, Eduardo Mateos i Xavier Santos, del Departament de Biologia Animal de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona, la cessió per a estudi dels coleòpters recol·lectats durant l'estudi dels boscos cremats del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac; a Bertomeu Borràs per les facilitats donades per accedir al Paratge Natural de l'Albera; a Joan Bentanachs de Barcelona, la cessió de dades i la col·laboració en l'estudi dels cerambícids; a Jorge Mederos la cessió per a estudi dels coleòpters recol·lectats en el projecte «Biodiversidad y estructura espacio temporal de Insecta en el Parc Natural de Collserola, Barcelona», i a Sandra Valentín, del Museu de Ciències Naturals de Barcelona, el seu inestimable ajut en la recerca bibliogràfica.

Bibliografia

- Agulló, J.; Masó, G.; Muñoz, J.; Prieto, M.; Vives, E. 2010. Contribució al coneixement dels coleòpters de les Planes de Son i la Mata de València (p. 481-529). *In: Els sistemes naturals de les Planes de Son i la Mata de València*. Treballs de la Institució Catalana d'Història Natural, 16. Barcelona. 806 p.
- Ahrens, D. 2006. Sericinae (p. 129-248). *In: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera*, vol. 3. Apollo Books. Stenstrup. 690 p.
- Alonso-Zarazaga, M.A. 2002. Lista preliminar de los Coleoptera Curculionoidea del área ibero-baleár, con descripción de *Melicius* gen. nov. y nuevas citas. *Boletín Sociedad Entomológica Aragonesa*, 31: 9-33.
- Bahillo de la Puebla, P.; López Colón, J.I.; Alonso Román, I. 2011. Presencia de *Triplax lepida* (Faldermann, 1837) (Coleoptera, Erotylidae) en la Reserva de la Biosfera de Urdaibai (Vizcaya, Norte de España). *Arquivos Entomolóxicos*, 5: 31-32.
- Bahr, F. 2003. Revision des Genus *Acallocrates* Reitter, 1913 (Coleoptera: Curculionidae: Cryptorhynchinae). - SNUDEBILLER 3, Studies on taxonomy, biology and ecology of Curculionoidea, Mönchengladbach: CURCULIO-Institute.
- Bahr, F.; Stüben, P.E. 2002. Digital-Weevil Determination - Transalpina: Cryptorhynchinae. (Coleoptera: Curculionoidea). - SNUDEBILLER 3, Studies on taxonomy, biology and ecology of Curculionoidea, Mönchengladbach: CURCULIO-Institute, p. 14-87.
- Baraud, J. 1977. Coléoptères Scarabaeoidea. Faune e l'Europa occidental, IV. Supplément à la Nouvelle Revue d'Entomologia, Tom. VII, fasc. 3. 352 p.
- Baraud, J. 1992. Coléoptères Scarabaeoidea d'Europa. Fauna de France, 78. Société Linéenne de Lyon. Lyon. Réimpression 2001. 856 p. + 11 lám.
- Baselga, A.; Novoa, F. 2004. Coleópteros del Parque Natural de las Fragas del Eume (Galicia, noroeste de la Península Ibérica), II: Scarabaeoidea, Buprestoidea, Byrrhoidea, Elateroidea, Bostrichoidea, Lymexyloidea, Cleroidea, Cucujoidea, Tenebrionoidea, Chrysomeloidea y Curculionoidea. *Boletín de la Asociación Española de Entomología*, 28 (1-2): 121-143.
- Biondi, S. 2005. Fauna Europaea: Attelabidae. *In: Alonso-Zarazaga, A. (ed.). Fauna Europaea: Coleoptera*. Fauna Europaea version 2.4, <http://www.faunaeur.org>.
- Bologna, M.A. 2008. Meloidea (p. 370-412). *In: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera*, vol. 5. Apollo Books. Stenstrup. 670 p.
- Bouchard, P.; Bousquet, I.; Davies, A.E.; Alonso-Zarazaga, M.A.; Lawrence, J.F.; Lyal, C.H.C.; Newton, A.F.; Reid, C.A.M.; Schmitt, M.; Ślipiński, S.A.; Smith, A.B.T. 2011. Family-group names in Coleoptera (Insecta). *ZooKeys*, 88: 1-972. doi: 10.3897/zookeys.88.807.
- Bowstead, S. 2003. A contribution to the knowledge of the Corylophidae of the Palaearctic Region (Coleoptera). *In: Cuccodoro G.; Leschen R.A.B. (eds.). Systematics of Coleoptera: Papers celebrating the retirement of Ivan Lobl*. *Memoirs on Entomology, International*, 17: 943-955.
- Caldara, R. 2005. Fauna Europaea: Curculioninae. *In: Alonso-Zarazaga, A. (ed.). Fauna Europaea: Coleoptera*. Fauna Europaea version 2.4, <http://www.faunaeur.org>.
- Cate, P.C. 2007. Denticollinae (p. 156-183). *In: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera*, vol. 4. Apollo Books. Stenstrup. 935 p.
- Cobos, A. 1959. Materiales para el conocimiento de los Eucnemidae y Throscidae (Coleoptera) ibéricos. *Miscelánea Zoológica*, 1 (2): 77-82.
- Dajoz, R. 1977. Coléoptères Colydiidae et Anommatidae paléarctiques. *Fauna de l'Europe et du bassin Méditerranéen*, 8. Masson. Paris. 280 p.

- Dauphin, P. 2004. Sur la présence en Gironde d'*Arthrolips fasciata* (Coleoptera Corylophidae). Bulletin d'Histoire Naturelle de la Société Linnéenne de Bordeaux, 32: 147-148.
- De la Rosa, J.J. 2008. Algunas citas interesantes de eucnémidos en la Península Ibérica (Coleoptera: Eucnemidae). Boletín Sociedad Entomológica Aragonesa, 42: 367-369.
- Diéguez, J.M. 2011. Registros interesantes de coleópteros saproxílicos para Cataluña y Andorra (coleoptera). Heteropteris Revista de Entomología, 11(1): 147-152.
- Español, F. 1934. De re entomologica II. Una captura d'interès a la Vall d'Aran i un Ptinidae (coleopt.) nou a Catalunya. De re entomologica III. Un coleòpter interessant de la Fauna catalana: el *Colobicus marginatus* (Colydiidae). Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural. 33: 8-9.
- Español, F. 1935. Coleópteros nuevos para la fauna catalana. Boletín de la Sociedad Entomológica de España, 17 (1934): 79-81.
- Español, F. 1956. Los erotrífidos (Col.) del macizo del Montseny (Barcelona). Graellsia. 14: 1-12.
- Español, F. 1958. Sobre algunos endomíquidos de Cataluña (Col. Cucujoidea). Graellsia, 16: 3-12.
- Español, F.; Viñolas, A. 1992. Coleòpters del Parc Nacional d'Aiguestortes i Estany de Sant Maurici. Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. Generalitat de Catalunya. Lleida. 48 p.
- Fuente, J.M. de la. 1925. Catálogo sistemático-geográfico de los Coleópteros observados en la Península Ibérica, Pirineos propiamente dichos y Baleares. Boletín de la Sociedad Entomológica de España, 8: 85-117.
- Fuente, J.M. de la. 1927. Catálogo sistemático-geográfico de los Coleópteros observados en la Península Ibérica, Pirineos propiamente dichos y Baleares. Boletín de la Sociedad Entomológica de España, 10: 41-56, 71-76.
- Fuente, J.M. de la. 1928. Catálogo sistemático-geográfico de los Coleópteros observados en la Península Ibérica, Pirineos propiamente dichos y Baleares. Boletín de la Sociedad Entomológica de España, 11: 74-89.
- Fuente, J.M. de la. 1930. Catálogo sistemático-geográfico de los Coleópteros observados en la Península Ibérica, Pirineos propiamente dichos y Baleares. Boletín de la Sociedad Entomológica de España, 13: 44-75, 108-123.
- Fuente, J.M. de la. 1931. Catálogo sistemático-geográfico de los Coleópteros observados en la Península Ibérica, Pirineos propiamente dichos y Baleares. Boletín de la Sociedad Entomológica de España, 14: 21-38.
- Fuente, J.M. de la. 1933. Catálogo sistemático-geográfico de los Coleópteros observados en la Península Ibérica, Pirineos propiamente dichos y Baleares. Boletín de la Sociedad Entomológica de España, 16: 45-60, 96-111.
- González, C.F.; Vives, E.; Sousa, A.J. de. 2007. Nuevo catálogo de los Cerambycidae (Coleoptera) de la Península Ibérica, islas Baleares e islas atlánticas: Canarias, Açores y Madeira. Monografías Sociedad Entomológica Aragonesa, vol. 12. Zaragoza. 211 p.
- Grosso-Silva, J.M. 2007. New and interesting beetle (Coleoptera) records from Portugal (5th note). Boletín Sociedad Entomológica Aragonesa, 40: 471-472.
- Halstead, D.C.H.; Löbl, I.; Jelínek, J. 2007. Silvanidae (p. 496-501). In: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 4. Apollo Books. Stenstrup. 935 p.
- Horák, J. 2008. Mordellidae (p. 87-105). In: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 5. Apollo Books. Stenstrup. 670 p.
- Hurka, K. 2005. Beetles of the Czech and Slowake Republics. Kabourek. Zlin.
- Jelínek, J. 2007. Sphindidae (p. 455). In: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 4. Apollo Books. Stenstrup. 935 p.

- Jelínek, J.; Audisio, P. 2007. Nitidulidae (p. 459-491). *In*: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 4. Apollo Books. Stenstrup. 935 p.
- Johnson, C.; Otero, J.C.; Leschen, R.A. B. 2007. Cryptophagidae (p. 513-531). *In*: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 4. Apollo Books. Stenstrup. 935 p.
- Leblanc, P.; Levey, B.; Horák, J. 2008. Scaptiidae (p. 458-466). *In*: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 5. Apollo Books. Stenstrup. 670 p.
- Leseigneur, L. 2007. Elateridae (p. 87-89). *In*: Löbl, I. & Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 4. Apollo Books. Stenstrup. 935 p.
- Lohse, G.A. 1979. 36 Familie Eucnemidae (p. 187-2019). *In*: Freude, H.; Harder, K.W.; Lohse, G.A. (edS.). Die Käfer Mitteleuropas. Band 6. Clavicornia. Goecke & Evers. Krefeld.
- Muona, J. 2002. *Trixagus leseigneuri* n. sp. (Coleoptera, Throscidae). Bulletin de la Société entomologique de France, 107 (2): 187-190.
- Muona, J. 2007. Eucnemidae (p. 81-87). *In*: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 4. Apollo Books. Stenstrup. 935 p.
- Nikitsky, N.B. 2008. Mycetophagidae (p. 51-55). *In*: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 5. Apollo Books. Stenstrup. 670 p.
- Nikitsky, N.B.; Pollock, D.A. 2007. Melandryidae (p. 64-73). *In*: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 5. Apollo Books. Stenstrup. 670 p.
- Otero, J.C.; Gayoso, A.; Santamaría, J.M. 1998. El género *Antherophagus* Dejean, 1821 en la Península Ibérica (Coleoptera, Cryptophagidae). Boletín de la Asociación Española de Entomología, 22 (1-2): 61-68.
- Pagola-Carte, S.; Zabalegui, B.; Recalde, J.I.; San Martín, A.F.; Bahillo de la Puebla, P.; Petitpierre, E. 2007. Algunos coleópteros interesantes (Coleoptera) del Parque Natural de Aiako Harria (Gipúzcoa, norte de la Península Ibérica). Heteropterus Revista de Entomología, 7 (1): 77-90.
- Pérez Moreno, I. 2005. Aportación al conocimiento de la familia Salpingidae (Coleoptera) en la Península Ibérica. Boletín Sociedad Entomológica Aragonesa, 37: 141-147.
- Pérez Moreno, I.; Moreno Grijalba, F. 2009. Los coleópteros saproxílicos del Parque Natural Sierra de Cebollera (La Rioja). Ciencias de la Tierra, 28. Logroño. 180 p.
- Perreau, M. 2004. Leiodidae (p. 133-203). *In*: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 2. Apollo Books. Stenstrup. 942 p.
- Petitpierre, E. 1980. Catàleg dels coleòpters crisomèlids de Catalunya, I. Cryptocephalinae. Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural, 45 (Sec. Zool. 3): 65-76.
- Petitpierre, E. 1983. Catàleg dels coleòpters crisomèlids de Catalunya, II. Zeugophorinae, Donaciinae, Criocerinae, Clytrinae, Lamprosomatinae i Eumolpinae. Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural, 49 (Sec. Zool., 5): 87-96.
- Petitpierre, E. 2000. Coleoptera. Chrysomelidae I. *In*: Fauna Ibérica, vol. 13. Ramos, M.A. et al. (eds.). Museo Nacional de Ciencias Naturales. CSIC. Madrid. 521 p. + 6 lám.
- Petitpierre, E. 2010. Catàleg dels coleòpters crisomèlids de Catalunya V. Hispinae i Cassidinae, i llista actualitzada de totes les espècies de la família. Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural, 75 (2007-2009): 61-83.
- Pollock, D.A.; Löbl, I. 2008. Salpingidae (p. 417-421). *In*: Löbl, I.; Smetana, A. (ed.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 5. Apollo Books. Stenstrup. 670 p.
- Ponel, P.; Pérez, C.; Booth, R.; Bowstead, S. 2010. Quelques Corylophidae remarquables pour la faune de France, de Grande-Bretagne et de l'île de Madère (Coleoptera Corylophidae). L'Entomologiste, 66 (5-6): 241-244.
- Ratti, E. 2007a. Coleotteri silvanidi in Italia (Coleoptera Cucujoidea Silvanidae). Bollettino del Museo Civico di Storia Naturale di Venezia, 58: 83-137.

- Ratti, E. 2007b. Segnalazioni 193 - *Arthrolips fasciata* (Erichson, 1842) (Insecta Coleoptera Corylophidae). Bollettino del Museo Civico di Storia Naturale di Venezia, 58: 321-322.
- Recalde, J.I. 2008. Elementos para el conocimiento de los eunémidos del norte de España y actualización del catálogo de especies ibéricas (Coleoptera: Elateroidea: Eucnemidae). Heteropterus Revista de Entomología, 8 (2): 233-252.
- Recalde, J.I.; Pérez-Moreno, I. 2007. Presencia de *Eulagius filicornis* (Reitter, 1887) y *Mycetophagus (Philomyces) populi* Fabricius, 1798 en la Península Ibérica y otras aportaciones sobre micetofágidos ibéricos (Coleoptera: Tenebrionidae: Mycetophagidae). Boletín Sociedad Entomológica Aragonesa, 40: 389-392.
- Recalde, J.I.; San Martín, A.F. 2007. Presencia de *Oxylaemus variolosus* (Dufour, 1843) en la Península Ibérica, y otras aportaciones sobre Teredinae de Navarra (Coleoptera: Cucujoidea: Bothrideridae). Heteropterus Revista de Entomología, 7 (1): 57-60.
- Sama, G. 2002. Atlas of the Cerambycidae of Europe and the Mediterranean Area. Vol. 1, Western, Central and Eastern Europe, British Isles and Continental Europe from France (excl. Corsica) to Scandinavia and Urals. Kabourek ed. Zlin. 173 p.
- Sama, G.; Löbl, I. (2010). Cerambycidae. Western Palaearctic Taxa (p. 95-207). In: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 6. Apollo Books. Steenstrup. 924 p.
- Sánchez, A.; Recalde, J.I.; San Martín, A.F. 2001. Elateridae (Coleoptera) forestales de Navarra. Géneros *Elater* Linnaeus, 1758 y *Stenagostus* Thomson, 1859. Boletín Sociedad Entomológica Aragonesa, 28: 111-113.
- Santamaría, J.M.; Gayoso, A.; Otero, J.C. 1996. Los Laemophloeidae Ganglbauer, 1899 (Coleoptera) iberobaleares. Lista de especies y datos corológicos. Boletín de la Asociación Española de Entomología, 20 (3-4): 107-114.
- Ślipiński, S.A. 2007. Bothrideridae (p. 548-552). In: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 2. Apollo Books. Stenstrup. 942 p.
- Ślipiński, S.A.; Schuh, R. 2008. Zopheridae (p. 78-87). In: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 5. Apollo Books. Stenstrup. 670 p.
- Soares-Vieira, P.; Grosso-Silva, J.M. 2003. Novidades e registos interessantes para a fauna de coleópteros (Coleoptera) do Parque Nacional da Peneda-Gerês (Noroeste de Portugal). Boletín de la Sociedad Entomológica Aragonesa, 33: 173-181.
- Stüben, P.E. 2008. Analytischer Katalog der westpaläarktischen Cryptorhynchinae / Analytical Catalogue of Westpalaearctic Cryptorhynchinae. Teil 3/Part 3 Cryptorhynchini: *Acallorhynchus*, *Cryptorhynchus*, *Poggionymus*, *Ruteria*, Camptorhinini: *Camptorhinus*, Gasterocercini: *Gasterocercus*, Torneumatini: *Paratyphloporus*, *Pseudotorneuma*, *Torneuma* (Col.: Curculionidae: Cryptorhynchinae). - SNUDEBILLER 9, Studies on taxonomy, biology and ecology of Curculionidae, Mönchengladbach: CURCULIO-Institute, p. 28-79.
- Thomas, M.C. 2005. New distribution records for *Arthrolips fasciata* (Erichson) (Corylophidae). Insecta Mundi, 19: 128.
- Tomaszewska, W.K. 2007. Endomychidae. P. 559-568. In: Löbl, I.; Smetana, A. (ed.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 2. Apollo Books. Stenstrup. 942 p.
- Trýzna, M. 2005. Fauna Europaea: Anthribinae. In: Alonso-Zarazaga, A. (ed.). Fauna Europaea: Coleoptera. Fauna Europaea version 2.4, <http://www.faunaeur.org>.
- Vázquez, X.A. 2002. European Fauna of Oedemeridae. Argania editio. Barcelona. 178 p. + lám.
- Viñolas, A.; Muñoz, J.; Soler, J. 2008. Noves o interessants citacions de coleòpters per a la península Ibèrica (Coleoptera) recol·lectats al Parc Natural del Montseny. Orsis, 23: 75-79.

- Viñolas, A.; Muñoz, J.; Soler, J. 2009. Noves o interessants citacions de coleòpters per a Catalunya (Parc Natural del Montseny) i per a la península Ibèrica (Coleoptera) (3a nota). *Orsis*, 24: 159-167.
- Viñolas, A.; Muñoz, J.; Soler, J. 2010. Noves o interessants citacions de coleòpters per al Parc Natural del Montseny i per a Catalunya (Coleoptera) (2a nota). *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*, 75 (2007-2009): 119-132.
- Viñolas, A.; Verdugo, A. 2011. Nuevas especies de coleópteros para la Península Ibérica. Familias Zopheridae, Corylophidae y Curculionidae. *Orsis*, 25: 131-139.
- Vives, E. 2000. Coleoptera, Cerambycidae. *In*: Fauna Ibérica, vol. 12. Ramos, M.A. et al. (eds.). Museo Nacional de Ciencias Naturales. CSIC. Madrid. 716 p. + 5 lám.
- Vives, E. 2001. Atlas fotográfico de los cerambycoides ibero-baleares. Argania editio. Barcelona. 287 p.
- Vit, S. 2006. Eucinetidae (p. 314). *In*: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 3. Apollo Books. Stenstrup. 690 p.
- Wegrzynowicz, P. 2007a. Erotylidae (p. 531-546). *In*: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 4. Apollo Books. Stenstrup. 935 p.
- Wegrzynowicz, P. 2007b. Laemophloeidae (p. 503-506). *In*: Löbl, I.; Smetana, A. (eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, vol. 4. Apollo Books. Stenstrup. 935 p.